

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 10. marraskuuta 2022
(OR. en)

14562/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0371(COD)

ECOFIN 1139
CODEC 1701
RELEX 1496
NIS 27
FIN 1195
COEST 815

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	10. marraskuuta 2022
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 597 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen rahoitusapu plus)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 597 final.

Liite: COM(2022) 597 final

Bryssel 9.11.2022
COM(2022) 597 final

2022/0371 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen
rahoitusapu plus)**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Venäjän Ukrainaa vastaan käymän raa'an hyökkäyssodan viimeaikainen eskaloituminen osoittaa, että Venäjä on vakaasti päättänyt rikkoa Ukrainan perusoikeuksia, jotka liittyvät itsenäisyyteen, suvereniteettiin ja alueelliseen koskemattomuuteen sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä, ja tuhota sen elinkelpoisuuden valtiona. Ukrainan kansan maataan puolustaessaan osoittama rohkeus ja päättäväisyys ansaitsevat syvän kunnioituksen ja kiitollisuuden.

EU, sen jäsenvaltiot ja eurooppalaiset rahoituslaitokset ovat saaneet Venäjän hyökkäyssodan alusta lähtien Team Europe -lähestymistavan mukaisesti liikkeelle 19,7 miljardia euroa Ukrainan taloudellisen, sosiaalisen ja rahoituksellisen selviytymiskyvyn tukemiseen. Tähän sisältyy unionin talousarviosta myönnettävä tuki (12,4 miljardia euroa), mukaan lukien makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euroopan investointipankin ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin tuki, joka on taattu kokonaan tai osittain EU:n talousarviosta, sekä jäsenvaltioiden myöntämä lisärahoitus (7,3 miljardia euroa).

EU:n talousarviosta on vuodesta 2014 alkaen annettu Ukrainalle kattavaa uudistus- ja investointitukea erityisesti Euroopan naapuruusvälineen ja naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen kautta. Tämä tuki on Venäjän hyökkäyssodan alusta lähtien suunnattu uudelleen erityisesti hätäapuun ja yhä enemmän myös vaurioituneiden tai tuhoutuneiden kansallisten ja kunnallisten infrastruktuurien ja asuntojen palauttamiseen ennalleen. Tätä tukea on hyvin tärkeää täydentää edelleen makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen kautta esimerkiksi uudistuksilla, jotka liittyvät Ukrainan EU-jäsenyyden valmisteluun tähtääviin uudistuksiin.

Lisäksi neuvosto on tehnyt päätöksen Ukrainan asevoimien tukemisesta Euroopan rauhanrahastosta 3,1 miljardilla eurolla sekä Ukrainaa tukevasta sotilaallisesta avustusoperaatiosta, johon osoitetaan 0,1 miljardia euroa yhteisiin kustannuksiin ja jonka tarkoituksena on kouluttaa aluksi 15 000 sotilasta. EU ja sen jäsenvaltiot ovat myös toimittaneet poikkeuksellista hätäapua luontoissuorituksina unionin pelastuspalvelumekanismien kautta, mikä on ollut suurin hätäoperaatio mekanismien perustamisen jälkeen. Ne ovat myös kanavoineet miljoonia hätäaputarvikkeita Ukrainaan ja lähialueelle.

Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama vahinko Ukrainan taloudelle, kansalaisille ja yrityksille on valtava. Kansainvälinen valuuttarahasto ennustaa, että Ukrainan talous voi lyhyellä aikavälillä tämän vuoden loppuun mennessä supistua reaalmääräisesti jopa 35 prosenttia. Inflaatio on kiihtynyt, ja sen odotetaan nousevan 30 prosenttiin vuoden 2022 loppuun mennessä, mikä johtuu tavaroiden niukkuudesta, toimituksiin liittyvistä logistisista haasteista ja valtion tarpeiden rahoittamisesta luomalla rahaa.

Venäjä jatkaa sotaa, minkä vuoksi Ukrainan lyhyen aikavälin rahoitustarpeiden odotetaan olevan merkittäviä vuonna 2023. Ukrainan viranomaisten äskettäin yhteistyössä Kansainvälisen valuuttarahaston kanssa esittämien arvioiden mukaan rahoitusvaje on vuonna 2023 jatkuvasti 3–4 miljardia euroa kuukaudessa. Ukrainan lyhyen aikavälin rahoitustarpeet tulevat olemaan jatkossakin suuret, jotta se voi pitää yllä valtion keskeisiä toimintoja, varmistaa makrotaloudellisen vakauden ja palauttaa ennalleen Venäjän käynnistämän sodan

tuhoaman kriittisen infrastruktuurin. Siksi on ratkaisevan tärkeää, että uusi tuki saadaan käyttöön mahdollisimman nopeasti.

Tulevat kuukaudet ovat lisätuen sopimisen kannalta ratkaisevat. Tämä lyhyen aikavälin tuki edellyttää koordinoituja kansainvälisiä toimia ja tiivistä yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden kesken. EU tukee päättäväisesti Ukrainaa, jonka tulevaisuus on EU:ssa. Ukrainalle annettavan tuen jatkaminen organisoidun kollektiivisen lähestymistavan mukaisesti on unionille tärkeä prioriteetti.

Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu Ukrainalle on vuonna 2022 ollut avokätistä ja vaikuttavaa. Unioni on sitoutunut hätäavun ja poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun packageissaan antamaan 7,2 miljardia euroa lainoja, joiden ehdot ovat erittäin edullisia ja joihin sisältyy korkotuki. Tästä määrästä 4,2 miljardia euroa oli jo maksettu lokakuun puolivälissä, ja loput 3 miljardia euroa on tarkoitus saada Ukrainan käyttöön vuoden loppuun mennessä. Tähän mennessä apua on kuitenkin annettu tapauskohtaisesti muutamaksi kuukaudeksi kerrallaan. Se on edellyttänyt huomattavaa rahoitusta EU:n talousarviosta ja kansallisia takuita. Tämän vuoksi tuelle, jota unioni antaa Ukrainalle vuonna 2023, olisi harkittava rakenteellisempaa ja tehokkaampaa lähestymistapaa. Tässä ehdotuksessa vahvistetaan Ukrainalle kanavoitavan tuen järjestelmälliset ja kestävät puitteet. Siinä tarjotaan myös riittävästi joustoa, jolla tuki mukautetaan maan muuttuviin rahoitustarpeisiin, ja valmistellaan tulevaa Rebuild Ukraine -välinettä 18. toukokuuta 2022 annetun tiedonannon *Ukrainan hätäapu ja jälleenrakennus*¹ ja Luganossa heinäkuussa 2022 pidetyssä Ukrainan uudistuksia käsittelevässä konferenssissa sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Unionin hätäavun ja ennalleen palauttamiseen tarkoitetun tuen laajoista linjoista olisi päätettävä vakaan kehyksen pohjalta koko vuodeksi 2023. Yhtenäisellä ja tehokkaalla järjestelmällä, jolla varmistetaan parhaat lainaehdot ja laajennetaan lainatuen osalta markkinoille pääsyä, on merkittäviä etuja tilanteessa, jossa kustannukset kasvavat ja korot nousevat.

Tätä varten komissio ehdottaa, että perustetaan väline tuen antamiseksi Ukrainalle (makrotaloudellinen rahoitusapu plus) vuodeksi 2023. Välineellä tarjotaan ennakoitavaa, jatkuvaa, hallittua ja oikea-aikaista lyhyen aikavälin rahoitustukea erittäin edullisin lainoin. Sen tarkoituksena on antaa rahoitusta välittömiin tarpeisiin ja kriittisen infrastruktuurin ennalleen palauttamiseen sekä tarjota tukea kestävänsä sodanjälkeisen jälleenrakentamisen käynnistämiseen, jotta Ukrainaa voidaan tukea sen tiellä kohti yhdentymistä Eurooppaan. EU tukee Ukrainan korkokustannuksia, jotka rahoitetaan vuoden 2027 loppuun saakka jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista saatavilla ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla. Jotta varmistetaan, että korkokustannukset katetaan lainojen koko elinkaaren ajan, jäsenvaltioiden rahoitusosuudet olisi uusittava vuoden 2027 jälkeen ja niitä olisi jatkettava ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, ellei niitä kateta tulevissa monivuotisissa rahoituskehyksissä muilla keinoin. Lisäksi jäsenvaltioiden vapaaehtoisista lisärahoitusosuuksista ja kolmansien maiden ja osapuolten mahdollisista rahoitusosuuksista voidaan saada ei-takaisinmaksettavaa tukea.

Ukrainan tulevat rahoitustarpeet edellyttävät kustannustehokasta ja joustavaa varojen liikkeelle saamista ja maksamista. On erittäin tärkeää, että tämä rahoitus järjestetään yhdessä muun EU:n rahoituksen kanssa käyttämällä yhtä yhtenäistä varainhankintamenetelmää, jotta eri politiikkatarpeisiin voidaan vastata samanaikaisesti. Tämän vuoksi on tarpeen muuttaa

¹ COM(2022) 233 final.

asetusta (EU, Euratom) 2018/1046, jotta päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053² mukaiseen lainanottoon tällä hetkellä sovellettava monipuolinen varainhankintastrategia voidaan vahvistaa lainanotto toimien toteuttamisessa käytettäväksi perusmenetelmäksi.

Ukrainalle myönnettäviä lainoja olisi vakaan rahoituspohjan varmistamiseksi tuettava takauksella EU:n talousarvion liikkumavarasta, jonka muodostaa monivuotisessa rahoituskehityksessä vahvistetun maksumäärärahojen enimmäismäärän ylittävä liikkumavara omien varojen enimmäismäärään asti. Se tarjoaisi sijoittajille hyvän suojan ja varmuuden ja sillä vältettäisiin tarve muodostaa lainoja varten varauksia tai turvautua jäsenvaltioiden antamiin takauksiin, eikä monivuotisen rahoituskehityksen koko tai enimmäismäärä muuttuisi. Tämä edellyttää asetukseen (EU, Euratom) 2020/2093³ vähäistä muutosta, jolla Ukrainalle vuosina 2023 ja 2024 saatavilla olevasta rahoitusavusta johtuvia ehdollisia velkoja voidaan käsitellä samoin kuin jäsenvaltioille myönnettävää rahoitusapua.

Välineestä annettava tuki edellyttää, että Ukraina tehostaa edelleen oikeusvaltioperiaatetta, hyvää hallintotapaa sekä petosten ja korruption torjuntaa koskevia toimenpiteitä. Näin ollen taloudellisen tuen antamiselle olisi vahvistettava politiikkaa koskevat ehdot, ja se olisi suunnattava yhä enemmän Ukrainan instituutioiden vahvistamiseen ja onnistuneiden jälleenrakennustoimien valmisteluun sekä Ukrainan toimien tukemiseen sen tiellä kohti Eurooppaa. Samalla on otettava huomioon konkreettinen kehitys.

Ukrainan ja sen kansalaisten tulevaisuus todellakin on EU:ssa. Eurooppa-neuvosto myönsi kesäkuussa 2022 Ukrainalle ehdokasmaan aseman. Välittömät toimet Ukrainan rahoituksellisen selviytymiskyvyn ylläpitämiseksi sekä pitkän aikavälin jälleenrakentaminen edellyttävät unionin asiantuntemusta, yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden kanssa sekä avoimuutta ja seuranta.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tästä välineestä myönnettävä tuki on johdonmukaista asetuksen (EU) 2021/947⁴ ja asetuksen (EY) N:o 1257/96⁵ nojalla rahoitettujen toimien kanssa ja täydentää niitä näiden välineiden tavoitteiden, toimintalogiikan ja sääntöjen mukaisesti.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Eurooppa-neuvoston 23. kesäkuuta 2022 myöntämä ehdokasmaan asema asettaa Ukrainan vakaasti tielle kohti EU:ta. Tämän vuoksi kaikilla EU:n toimilla, joilla tuetaan Ukrainan selviytymiskykyä ja elpymistä – esimerkiksi tämän välineen kautta – edistetään myös Ukrainan liittymistä valmistelevan prosessin varhaista vaihetta.

² Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta, EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.

³ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta, EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 11.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti), EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1.

⁵ Neuvoston asetus (EY) N:o 1257/96, annettu 20 päivänä kesäkuuta 1996, humanitaarisesta avusta, EYVL L 163, 2.7.1996, s. 1.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 212 artikla on asianmukainen oikeusperusta unionin sellaisille kolmansille maille myöntämille rahoitusapuohjelmille, jotka eivät ole kehitysmaita. Venäjän provosoimaton ja perusteeton hyökkäys Ukrainaan jatkuu, mikä edellyttää lisärahoitusavun myöntämistä Ukrainalle tässä ehdotuksessa kuvattujen tavoitteiden ja yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen, koska jäsenvaltiot eivät voi yksin vastata riittävän laajasti tarpeeseen antaa Ukrainalle tukea, vaan tämä voidaan saavuttaa paremmin EU:n tasolla. Tärkeimpiä syitä ovat kansallisen tason rahoituskapasiteettiin ja talousarvioon liittyvät rajoitteet sekä tarve avunantajien tiiviiseen koordinointiin, jotta tuen laajuus ja vaikuttavuus voidaan maksimoida samalla kun kevennetään äärimmilleen venytettyihin hallinnollisiin resursseihin liittyvää, nykytilanteesta johtuvaa Ukrainan viranomaisten taakkaa.

• Suhteellisuusperiaate

Ehdotettua rahoitustukea Ukrainalle pidetään kooltaan riittävänä, ja se perustuu parhaisiin mahdollisiin Ukrainan rahoitustarvetta koskeviin arvioihin, jotka kansalliset viranomaiset ovat toimittaneet ja joita on arvioitu yhteistyössä kansainvälisen yhteisön, esimerkiksi Kansainvälisen valuuttarahaston, kanssa. Tällainen tuki ei ylitä sitä, mikä on tarpeen, jotta Ukrainalle voidaan tarjota vuonna 2023 jäsennehtyä ja ennakoitavaa tukea ja turvata sen rahoitus.

• Toimintatavan valinta

Asetus on asianmukainen väline, koska siinä säädetään tukiin sovellettavista säännöistä suoraan.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

• Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset

Ehdotus on jatkoa Ukrainalle vuodesta 2015 myönnettyille makrotaloudellisille rahoitusaputoimille. Aiempien Ukrainalle suunnattujen makrotaloudellisen rahoitusavun toimien jälkiarviointit ovat osoittaneet, että toimet ovat yleisesti ottaen olleet erittäin merkityksellisiä tavoitteidensa, rahoituspuitteidensa ja politiikkaa koskevien ehtojensa kannalta. Erityisesti makrotaloudelliset rahoitusaputoimet olivat ratkaisevan tärkeitä tuettaessa Ukrainaa maksutaseongelmien ratkaisemisessa ja keskeisten rakenneuudistusten toteuttamisessa sen talouden vakauttamiseksi ja ulkoisen rahoitusaseman kestävyysparantamiseksi. Toimien ansiosta saavutettiin julkisen talouden säästöjä ja taloudellisia hyötyjä, ja ne ovat saaneet aikaan myös lisärahoitustukea ja kasvattaneet sijoittajien luottamusta. Makrotaloudellisiin rahoitusaputoimiin liittyvien ehtojen todettiin täydentävän asiaan liittyviä Kansainvälisen valuuttarahaston ohjelmia. Niillä luotiin poliittisesti vahvistava vaikutus, joka osaltaan kannusti Ukrainan viranomaisia toteuttamaan ratkaisevan tärkeitä uudistuksia etenkin rakennepolitiikan aloilla, jotka eivät kuulu yhtä kattavasti muiden kansainvälisten avunantajien ohjelmien piiriin.

Ukrainalle vuonna 2022 annettuun rahoitusapuun sovellettavasta tapauskohtaisesta lähestymistavasta on kuitenkin tullut sodan yhteydessä esiin merkittäviä haittoja erityisesti rahoituspuolelta sopimisen suhteen. Se on edellyttänyt huomattavaa rahoitusta EU:n talousarviosta ja/tai kansallisia takuita. Jotta EU:n ja jäsenvaltioiden lainsäätäjien ei tarvitsisi toistuvasti käsitellä rahoitustukikysymyksiä, unionin hätäavun ja ennalleen palauttamiseen annettavan tuen laajoista linjoista olisi päätettävä koko vuodeksi 2023 vakaan kehityksen pohjalta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotuksella vastataan kansainvälisen yhteisön ja Ukrainan pyyntöihin, jotka koskevat Ukrainalle osoitettavaa vakaata ja ennakoitavaa unionin tukea. Ehdotusta valmistellessaan komission yksiköt ovat kuulleet kansainvälisiä rahoituslaitoksia ja muita kahdenvälisiä (myös jäsenvaltioita) ja monenvälisiä avunantajia, joilla on merkittävää asiantuntemusta esimerkiksi Ukrainan taloudesta. Komissio on myös ollut säännöllisesti yhteydessä Ukrainan viranomaisiin.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ehdotus perustuu makrotaloudellisesta rahoitusavusta 30 vuoden aikana saatuun kokemukseen sekä unionin ulkoiseen toimintaan liittyvästä tuesta saatuihin kokemuksiin.

Komissio pohjaa tämän ehdotuksen Ukrainan rahoitustarpeista ja laajemmasta makrotaloudellisesta tilanteesta tehtyyn huolelliseen analyysiin. Oman panoksensa ovat antaneet myös kansainväliset rahoituslaitokset ja muut toimivaltaiset kansainväliset instituutiot. Tähän sisältyvät säännölliset keskustelut Ukrainan rahoitustarpeista koskevista tuoreimmista ennusteista kansainvälisillä foorumeilla, kuten G7-ryhmässä sekä Ukrainan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista käsittelevässä kansainvälisessä asiantuntijakonferenssissa, samoin kuin jatkuvat suorat yhteydet Ukrainan viranomaisiin.

- **Vaikutustenarviointi**

Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on poikkeuksellisen hätäavun väline, jolla pyritään ratkomaan kolmansien maiden vakavia maksutasevaikeuksia. Yleisesti ottaen makrotaloudellista rahoitusapua koskevat komission ehdotukset perustuvat EU:n naapurialueilla aiemmin toteutettujen toimien jälkiarvioinneista saatuihin kokemuksiin. Makrotaloudellinen rahoitusapu plus auttaa vastaamaan Ukrainan lyhyen aikavälin rahoitustarpeisiin vuonna 2023, kun otetaan huomioon vallitsevat poikkeusolot. Rahoitusapuun liittyvillä raportointivaatimuksilla ja politiikkaa koskevilla ehdoilla pyritään varmistamaan tuen vaikuttavuus, läpinäkyvyys ja vastuuvellisuus. Tämän makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen olisi perustuttava vuodesta 2015 alkaen toteutettuihin seitsemään makrotaloudelliseen ohjelmaan, mukaan lukien viimeisin covid-19-pandemiaan liittyvä ohjelma, vuoden 2022 alun hätärahoitus ja vuoden 2022 poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun toimet.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotus ei liity säätelyn toimivuuteen ja yksinkertaistamiseen.

- **Perusoikeudet**

Välineen kautta saatavan tuen edellytyksenä on, että Ukraina kunnioittaa edelleen toimivia demokratian mekanismeja ja instituutioita, kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää, sekä oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen.

Ukrainan viranomaisten sitoutuminen uudistuksiin ja vahva poliittinen tahto ovat myönteinen merkki. Tämän sitoutumisen osoituksia ovat erityisesti Eurooppa-neuvoston Ukrainalle kesäkuussa 2022 myöntämä ehdokasmaan asema ja se, että Ukrainalle hiljattain myönnettyihin makrotaloudellisen rahoitusavun toimiin liittyvät rakennepoliittiset ehdot on jälleen täytetty onnistuneesti. Ukrainan viranomaiset ovat Venäjän aloittaman hyökkäyksen alusta asti osoittaneet huomattavaa kestävyyttä. Ne ovat edelleen sitoutuneita jatkamaan näitä uudistuksia läpinäkyvällä tavalla pyrkien noudattamaan EU:n normeja ja edistämään maan EU-jäsenyyden valmistelua.

Tämän vuoksi makrotaloudellisen rahoitusavun poliittisen ennakkoedellytyksen katsotaan nykyisellään täyttyvän. Samalla tämän poliittisen ennakkoedellytyksen noudattamisen jatkuminen varmistetaan politiikkaa koskevilla ehdoilla, jotka vahvistetaan tätä välinettä varten laadittavassa tulevassa yhteisymmärryspöytäkirjassa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Välineestä myönnetään enintään 18 miljardia euroa lainoina 12 kuukauden ajaksi, mikä vastaa keskimäärin 1,5 miljardin euron määrää kuukaudessa. Tällä täydennetään nykyisten välineiden kautta annettavaa tukea.

Jäsenvaltioiden vapaaehtoisista rahoitusosuuksista (ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina) saatavat lisämäärät käytettäisiin seuraaviin tarkoituksiin:

- tuki lainojen korkokustannuksiin – tavoitemäärää ei voida vahvistaa etukäteen, koska kustannukset riippuvat lainojen tosiasiallisesta korosta
- ei-takaisinmaksettava tuki välinettä koskevaan yhteisymmärryspöytäkirjaan sisältyville toimille, tai
- tuki kanavoitavaksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön Globaali Eurooppa -välineeseen (NDICI) ja/tai humanitaariseen apuun Ukrainan hyväksi toteutettavia toimia varten.

Kolmannet maat ja osapuolet voivat myös asettaa edellä kuvattujen varojen lisäksi käyttöön lisävaroja ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina toteutettaviksi välinettä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti tai kanavoitaviksi NDICI-välineeseen ja/tai humanitaariseen apuun Ukrainan hyväksi toteutettavia toimia varten.

Komission tarkoituksena on myöntää välineestä lainoja, joiden laina-aika on pitkä (enimmäiskesto 35 vuotta) ja joiden pääomaa ei makseta takaisin ennen vuotta 2033. Tämä yhdistetään edellä mainittuihin katettaviin korkokustannuksiin.

Maksut voidaan järjestää Ukrainan viranomaisten tarpeiden mukaan joustavasti ja nopeasti vuoden 2023 aikana. Niitä voitaisiin yleensä harkita suoritettaviksi neljännesvuosittain Ukrainan viranomaisille aiheutuvan hallinnollisen taakan minimoimiseksi. Vuoden puolivälissä toteutettavassa tarkastelussa kartoitetaan Venäjän hyökkäyssodan kehitystä ja sen vaikutuksia rahoitustarpeisiin sekä politiikkaa koskevien ehtojen merkityksellisyyden ja toteutettavuuden jatkumista.

Lisätietoja talousarviovaikutuksista sekä tarvittavista henkilöstö- ja hallintoresursseista esitetään tämän ehdotuksen liitteenä olevassa rahoitus selvityksessä.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Euroopan unionin olisi annettava tämän makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen puitteissa Ukrainan saataville yhteensä enintään 18 miljardia euroa erittäin edullisin lainoin ennakoitavalla, jatkuvalla, hallitulla ja oikea-aikaisella tavalla. Tarkoituksena on antaa rahoitusta Ukrainan lyhyen aikavälin rahoitustarpeiden kattamiseen, kriittisen infrastruktuurin ennalleen palauttamiseen sekä kestäväns sodanjälkeisen jälleenrakentamisen käynnistämiseen, jotta Ukrainaa voidaan tukea sen tiellä kohti yhdentymistä Eurooppaan. Tuella katetaan osaltaan Ukrainan jäljellä olevaa ulkoista rahoitusvajetta vuonna 2023. Se on tarkoitus maksaa useassa erässä. Maksujen ehtona on lisäksi tarkoitus olla, että yhteisymmärryspöytäkirjassa sovitut ja tässä asetuksessa tarkoitetut raportointivaatimukset ja politiikkauudistukset pannaan täytäntöön. Ukrainan on esimerkiksi toimitettava raportti ennen kunkin erän maksamista. Komissio tekee tiivistä yhteistyötä kansallisten viranomaisten kanssa seurataksena asiaan liittyvää kehitystä ja yhteisymmärryspöytäkirjassa sovitujen vaatimusten ja politiikkaa koskevien ehtojen noudattamista. Komissio hallinnoi tukea. Siihen sovelletaan EU:n varainhoitoasetuksen mukaisia petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien torjuntaa koskevia erityissäännöksiä.

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle arvion Ukrainalle tämän välineen nojalla annetun unionin tuen täytäntöönpanosta sekä arvioinnin. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun tuen saatavillaoloaika päättyy, jälkiarviointikertomuksen, jossa arvioidaan päätökseen saadun välineestä annetun unionin tuen tuloksia ja tehokkuutta ja sitä, missä määrin se on edistänyt tuen tavoitteiden saavuttamista.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Asetuksen I luku koskee sen yleisiä säännöksiä.

Ehdotuksen 1 artiklassa säädetään asetuksen kohteesta eli välineen perustamisesta unionin tuen antamiseksi Ukrainalle.

Ehdotuksen 2 artiklassa määritellään välineen yleinen tavoite ja luetellaan sen tärkeimmät erityistavoitteet.

Ehdotuksen 3 artiklassa kuvataan alat, joilla tukea voidaan myöntää, jotta välineen tavoitteet voidaan saavuttaa.

Ehdotuksen 4 artiklassa esitetään tukimäärät lainoina. Siinä säädetään myös lisämääristä, joilla katetaan korkotuki ja mahdollinen ei-takaisinmaksettava tuki. Artiklassa vahvistetaan myös tuen saatavillaoloaika.

Ehdotuksen 5 artiklassa selostetaan, miten jäsenvaltiot ja kolmannet maat ja osapuolet voivat osallistua välineeseen.

Asetuksen 2 jaksossa käsitellään välineestä annettavan tuen ehtoja tarkemmin.

Ehdotuksen 6 artiklassa asetetaan yleinen ennakkoedellytys välineestä annettavan tuen myöntämiselle.

Ehdotuksen 7 artiklassa säädetään, että komissio tekee Ukrainan kanssa yhteisymmärryspöytäkirjan, ja annetaan tietoja sen sisällöstä, aikataulusta ja uudelleentarkastelusta.

Ehdotuksen 8 artiklassa viitataan yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisiin raportointivaatimuksiin.

Ehdotetun asetuksen 3 jaksossa säädetään, miten välineestä annettava tuki maksetaan, sekä arviointi- ja tiedonantovelvoitteista.

Ehdotuksen 9 artiklassa säädetään, miten välineestä myönnettävä tuki maksetaan.

Ehdotuksen 10 artiklassa säädetään tuen maksamisen menettelyvaiheista.

Ehdotuksen 11 artiklassa esitetään tuen vähentämistä, keskeyttämistä ja peruuttamista koskevat säännöt.

Ehdotuksen 12 artiklassa säädetään, että komissio arvioi välineestä annettavan tuen täytäntöönpanoa.

Ehdotuksen 13 artiklassa määritellään, miten Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedotetaan edistymisestä välineen suhteen.

Asetuksen II luku sisältää välineen täytäntöönpanoon liittyviä erityissäännöksiä: 14 artikla koskee lainanotto- ja lainanantotoimia ja poikkeuksia asetuksesta (EU) 2021/947 ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn kattavuuden ja varausvaatimusten osalta, 15 artikla koskee korkotukea, ja 16 artikla koskee ei-takaisinmaksettavasta tuesta tehtävää rahoitussopimusta.

Asetuksen III luvussa esitetään komiteamenettelyä (17 artikla), vuotuista raportointia (18 artikla) ja voimaantuloa (19 artikla) koskevat yhteiset säännökset ja loppusäännökset.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen rahoitusapu plus)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 212 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä⁶,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin ja Ukrainan assosiaatiosopimus⁷, johon sisältyy pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue, tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2017.
- (2) Vuonna 2014 Ukraina alkoi toteuttaa kunnianhimoista uudistusohjelmaa, jonka tarkoituksena on vakauttaa maan taloutta ja parantaa sen kansalaisten toimeentuloa. Sen tärkeimpiä painopisteitä ovat korruptiontorjunta sekä perustuslain, vaalijärjestelmän ja oikeuslaitoksen uudistaminen. Näiden uudistusten toteuttamista tuettiin perättäisillä makrotaloudellisilla rahoitusapuohjelmilla, joiden puitteissa Ukraina on saanut unionilta apua yhteensä 6,6 miljardia euroa lainoina.
- (3) Uhkan kasvaessa Ukrainalle myönnettiin juuri ennen Venäjän hyökkäystä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2022/313⁸ nojalla makrotaloudellisena hätäapuna 1,2 miljardia euroa rahoitusta lainoina, jotka maksettiin sille kahdessa 600 miljoonan euron erässä maalīs- ja toukokuussa 2022.
- (4) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2022/1201⁹ mukaisella, enintään 1 miljardin euron suuruisella unionin poikkeuksellisella makrotaloudellisella rahoitusavulla tuettiin Ukrainan talousarviota nopeasti ja kiireellisesti, ja tuki maksettiin Ukrainalle kokonaisuudessaan kahdessa erässä 1 ja 2 päivänä elokuuta 2022. Kyseinen tuki muodosti ensimmäisen vaiheen Ukrainalle suunnitellusta enimmillään 9 miljardin euron poikkeuksellisesta makrotaloudellisesta rahoitusavusta,

⁶ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ... 2022 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, annettu ... 2022.

⁷ Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välinen assosiaatiosopimus (EUVL L 161, 29.5.2014, s. 3).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/313, annettu 24 päivänä helmikuuta 2022, makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle (EUVL L 55, 28.2.2022, s. 4).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/1201, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2022, poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle (EUVL L 186, 13.7.2022, s. 1).

josta komissio ilmoitti 18 päivänä toukokuuta 2022 antamassaan tiedonannossa *Ukrainan hätäapu ja jälleenrakennus* ja jonka 23 ja 24 päivänä kesäkuuta 2022 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi.

- (5) Päätös (EU) 2022/1628¹⁰ oli uusi vaihe kyseisen suunnitellun unionin poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanossa. Sillä luotiin perusta vielä enintään 5 miljardin euron lisämäärän myöntämiseksi Ukrainalle erittäin edullisin ehdoin myönnettävinä lainoina, joista 2 miljardia euroa maksettiin 18 päivänä lokakuuta ja loput 3 miljardia euroa olisi määrä maksaa vuoden 2022 loppuun mennessä.
- (6) Venäjän 24 päivänä helmikuuta 2022 aloittama provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on johtanut Ukrainassa rahoitusmarkkinoilta saatavan rahoituksen tyrehtymiseen ja julkisten tulojen jyrkkään laskuun, kun taas menot, joilla puututaan humanitaariseen tilanteeseen ja ylläpidetään valtion palvelujen jatkuvuutta, ovat lisääntyneet huomattavasti. Kyseisessä erittäin epävarmassa ja epävakaaassa tilanteessa Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) kesällä 2022 esittämät parhaat arviot Ukrainan rahoitustarpeista viittasivat poikkeukselliseen noin 39 miljardin Yhdysvaltain dollarin rahoitusvajeeseen vuonna 2022; tästä noin puolet voitaisiin kattaa kansainvälisen tuen avulla. Tuolloisissa poikkeusoloissa katsottiin, että päätöksen (EU) 2022/1628 mukaisen unionin makrotaloudellisen rahoitusavun ripeä myöntäminen Ukrainalle on tarkoituksenmukainen lyhyen aikavälin vastaus Ukrainan makrotaloudelliseen vakauteen kohdistuviin huomattaviin riskeihin. Päätöksen (EU) 2022/1628 mukaisella uudella, enintään 5 miljardin euron suuruisella unionin poikkeuksellisella makrotaloudellisella rahoitusavulla oli määrä tukea Ukrainan makrotaloudellista vakautta, vahvistaa maan välitöntä selviytymiskykyä ja säilyttää sen elpymiskyky ja edistää näin Ukrainan julkisen velan kestävyyttä ja viime kädessä maan kykyä maksaa velka takaisin.
- (7) Unioni, sen jäsenvaltiot ja eurooppalaiset rahoituslaitokset ovat saaneet Venäjän hyökkäyssodan käynnistymisestä lähtien liikkeelle 19,7 miljardia euroa Ukrainan taloudellisen, sosiaalisen ja rahoituksellisen selviytymiskyvyn tukemiseen. Tähän sisältyy unionin talousarviosta myönnettävä tuki (12,4 miljardia euroa), mukaan lukien poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euroopan investointipankin ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin tuki, joka on taattu kokonaan tai osittain EU:n talousarviosta, sekä jäsenvaltioiden myöntämä lisärahoitus (7,3 miljardia euroa).
- (8) Lisäksi neuvosto päätti Ukrainan asevoimien tukemisesta Euroopan rauhanrahastosta 3,1 miljardilla eurolla sekä Ukrainaa tukevasta sotilaallisesta avustusoperaatiosta, johon osoitetaan 0,1 miljardia euroa yhteisiin kustannuksiin. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat myös toimittaneet poikkeuksellista hätäapua luontoissuorituksina unionin pelastuspalvelumekanismin kautta, mikä on suurin hätäoperaatio mekanismin perustamisen jälkeen. Se myös kanavoi miljoonia hätäaputarvikkeita Ukrainaan ja alueelle.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/1628, annettu 20 päivänä syyskuuta 2022, poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle, yhteisen vararahaston vahvistamisesta jäsenvaltioiden takauksilla ja varauksista eräitä päätöksen N:o 466/2014/EU nojalla taattuja Ukrainaan liittyviä rahoitusvastuita varten sekä päätöksen (EU) 2022/1201 muuttamisesta (EUVL L 245, 22.9.2022, s. 1).

- (9) Eurooppa-neuvosto myönsi kesäkuussa 2022 Ukrainalle ehdokasmaan aseman.¹¹ Vahvan tuen jatkaminen Ukrainalle on unionin keskeinen prioriteetti. Se edellyttää tässä välineessä vahvistettavaa organisoitua kollektiivista lähestymistapaa, sillä Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama vahinko Ukrainan taloudelle, kansalaisille ja yrityksille on valtava.
- (10) Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on strateginen geopoliittinen uhka koko unionille ja edellyttää, että jäsenvaltiot pysyvät vahvoina ja yhtenäisinä. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää, että unionin tuki otetaan käyttöön nopeasti ja että sitä voidaan mukauttaa joustavasti ja asteittain välittömän hätäavun antamiseksi ja lyhyen aikavälin kunnostamisen tukemiseksi matkalla kohti tulevaa jälleenrakentamista.
- (11) Tässä yhteydessä tämän asetuksen nojalla perustettavalla välineellä pyritään osaltaan kuroma umpeen Ukrainan rahoitusvaje vuonna 2023 erityisesti tarjoamalla valtion talousarvioon erittäin edullisin ehdoin ennakoitavaa, jatkuvaa, hallittua ja oikea-aikaista lyhyen aikavälin rahoitustukea, mukaan lukien tarvittaessa ennalleen palauttamisen rahoittaminen ja tuen tarjoaminen sodanjälkeiseen jälleenrakentamisen käynnistämiseen, jotta Ukrainaa voidaan tukea sen tiellä kohti yhdentymistä Eurooppaan.
- (12) Yleistavoitteen saavuttamiseksi rahoitusapua olisi myönnettävä makrotaloudellisen vakauden tukemiseen Ukrainassa ja Ukrainan ulkoisten rahoitusrajoitteiden helpottamiseen. Komission olisi toteutettava tuki unionin ulkoisen toiminnan eri alojen ja muiden asiaankuuluvien unionin politiikkojen tavoitteiden yhteydessä toteutettavien toimenpiteiden keskeisten periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.
- (13) Välineen keskeisten tukialojen olisi katettava myös tuki kriittisten toimintojen ja infrastruktuurin ennalleen palauttamiseen, korjaamiseen ja ylläpitämiseen sekä hätäapu sitä tarvitseville ihmisille ja pahiten kärsineille alueille aineellisen ja sosiaalisen tuen, tilapäisten asuntojen sekä asuin- ja infrastruktuurirakentamisen osalta.
- (14) Välineen avulla olisi myös vahvistettava Ukrainan viranomaisten kykyä valmistautua tulevaan sodanjälkeiseen jälleenrakentamiseen ja tarvittaessa liittymistä valmistelevalle prosessin varhaiseen valmisteluvaiheeseen, mukaan lukien Ukrainan instituutioiden vahvistaminen, julkishallinnon uudistaminen ja sen vaikuttavuuden lisääminen sekä läpinäkyvyys, rakenneuudistukset ja hyvä hallinto kaikilla tasoilla.
- (15) Välineellä tuetaan unionin Ukrainaan soveltamaa ulkopolitiikkaa. Komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi työskenneltävä tiiviisti yhdessä koko tukioperaation keston ajan unionin ulkopoliittikan yhteensovittamiseksi ja sen johdonmukaisuuden varmistamiseksi. Ukrainalle tämän asetuksen nojalla myönnettävä tuki edistää edelleen merkittävästi IMF:n, Maailmanpankin ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten arvioimien Ukrainan rahoitustarpeiden täyttämistä ottaen huomioon Ukrainan kyvyn rahoittaa itseään omilla varoillaan. Tuen määrää vahvistettaessa otetaan huomioon myös kahden- ja monenvälisiltä avunantajilta odotetut rahoitusosuudet sekä unionin muiden ulkoisten rahoitusvälineiden aiempi käyttäminen Ukrainassa ja unionin kaikkien toimenpiteiden tuottama lisäarvo.
- (16) Ukrainan tilanne edellyttää vaiheittaista lähestymistapaa, jossa makrotaloudelliseen vakauteen sekä välittömään hätä- ja kunnostusapuun keskittyy välineeseen olisi

¹¹ Eurooppa-neuvoston päätelmät, 23.–24.6.2022.

liitettävä jatkuvaa tukea naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä – Globaali Eurooppa sekä humanitaarisen avun välineestä.

- (17) Asetuksessa olisi vahvistettava välineen käytettävissä olevat varat 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 väliseksi ajaksi ja mahdolliset maksut 31 päivään maaliskuuta 2024 saakka. Enintään 18 miljardia euroa olisi asetettava saataville lainoina. Lisäksi asetuksessa olisi säädettävä korkotuesta 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2027 väliseksi ajaksi. Jotta varmistetaan, että korkokustannukset katetaan lainojen koko elinkaaren ajan, jäsenvaltioiden rahoitusosuudet olisi uusittava vuoden 2027 jälkeen ja niitä olisi jatkettava ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, ellei niitä kateta tulevaisuudessa monivuotisissa rahoituskehyksissä muilla keinoin. Sen vuoksi jäsenvaltioiden rahoitusosuuksia voitaisiin mahdollisesti jatkaa vuoden 2027 jälkeen.
- (18) Asetuksessa olisi säädettävä jäsenvaltioiden mahdollisuudesta asettaa käyttöön lisävaroja ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, jotka pannaan täytäntöön tätä välinettä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti. Tällainen mahdollisuus myöntää lisärahoitusta ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina olisi annettava myös kolmansille maille ja asianomaisille osapuolille Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046¹² 21 artiklan 2 kohdan d ja e alakohdan mukaisesti. Synergioiden ja täydentävyyden edistämiseksi on aiheellista sallia, että tällaiset jäsenvaltioiden, kolmansien maiden ja muiden kolmansien osapuolten lisärahoitusosuudet voitaisiin asettaa saataville myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947¹³ ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1257/96¹⁴ perustettuihin ohjelmiin tämän välineen tavoitteita edistävien toimenpiteiden rahoittamiseksi.
- (19) Jäsenvaltioiden vapaaehtoisten rahoitusosuuksien olisi oltava peruuttamattomia, ehdottomia ja vaadittaessa maksettavia. Tukea tarjoavan jäsenvaltion olisi tehtävä tätä varten komission kanssa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu rahoitusosuussopimus. Rahoitusosuussopimuksen olisi katettava rahoitusosuus korkotuesta ja jäsenvaltion niin halutessa myös lisämääriä.
- (20) Välineestä annettavan tuen edellytyksenä on, että Ukraina edelleen noudattaa toimivia demokratian mekanismeja ja kunnioittaa instituutioita, kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää, sekä oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen.
- (21) Välineestä annettava tuki olisi kytkettävä politiikkaa koskeviin ehtoihin, jotka vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa. Niihin tulisi kuulua myös sitoumuksia, joilla vahvistetaan maan taloudellista suorituskykyä ja häiriönsietokykyä sekä

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1).

¹⁴ Neuvoston asetus (EY) N:o 1257/96, annettu 20 päivänä kesäkuuta 1996, humanitaarisesta avusta (EYVL L 163, 2.7.1996, s. 1).

liiketoimintaympäristöä, helpotetaan kriittistä jälleenrakennusta ja vastataan energia-alan haasteisiin.

- (22) Poliitiikkaa koskevia ehtoja olisi täydennettävä tiukoilla raportointivaatimuksilla, joilla varmistettaisiin, että varat käytetään tehokkaasti, läpinäkyvästi ja vastuullisesti.
- (23) Ukrainan nykytilanne huomioon ottaen on aiheellista säätää yhteisymmärryspöytäkirjan väliarvioinnista.
- (24) Tuen myöntämisen edellytyksenä olisi oltava ennakkoehtojen noudattaminen, tyydyttävä täytäntöönpano ja edistyminen politiikkaa koskevien ehtojen täytäntöönpanossa.
- (25) On aiheellista säätää mahdollisuudesta arvioida uudelleen Ukrainan rahoitustarpeita ja vähentää tukea, keskeyttää sen maksaminen tai peruuttaa se, jos tarpeet vähenevät olennaisesti alkuperäisiin ennusteisiin verrattuna välineen mukaisen unionin tuen maksukaudella. On myös aiheellista säätää mahdollisuudesta keskeyttää tai peruuttaa maksut, jos välineen mukaisen tuen vapauttamisen edellytykset eivät täyty.
- (26) Kun otetaan huomioon maan tämänhetkiset kiireelliset rahoitustarpeet, on aiheellista käyttää Ukrainan rahoitustuen järjestämisessä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 a artiklassa säädettyä yhtä yhtenäistä varainhankintamenetelmää, jonka odotetaan parantavan unionin joukkolainojen likviditeettiä ja unionin toteuttamien liikkeeseenlaskujen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta.
- (27) Kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama Ukrainan vaikea tilanne ja maan tukeminen sen pitkän aikavälin vakausuralla, on aiheellista myöntää Ukrainalle lainoja erittäin edullisin ehdoin, joiden enimmäiskesto on 35 vuotta ja joiden pääoman takaisinmaksu alkaa aikaisintaan vuonna 2033. On myös aiheellista poiketa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdan e alakohdasta ja antaa unionille mahdollisuus kattaa korkokustannukset ja luopua Ukrainalle muuten koituvista hallinnollisista kustannuksista. Korkotuki olisi myönnettävä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna välineenä, jolla katsotaan voitavan varmistaa tuen vaikuttavuus. Se olisi rahoitettava jäsenvaltioiden vapaaehtoisilla lisärahoitusosuuksilla, ja sen olisi oltava käytettävissä asteittain sitä mukaa kun jäsenvaltioiden kanssa tehdyt sopimukset tulevat voimaan.
- (28) Ukraina voisi pyytää korkotukea ja hallinnollisista kustannuksista luopumista kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä.
- (29) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, tämän asetuksen mukaisista lainoista johtuvaa rahoitusvastuuta ei pitäisi tukea ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä. Ukrainalle vuonna 2023 myönnettävän rahoitusavun mahdollisen vajeen kattamiseksi tarvittavat määrät olisi otettava käyttöön neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093¹⁵ 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tuen olisi oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusapua. Kun otetaan huomioon taloudelliset riskit ja se, että rahoitusapu on tarkoitus kattaa talousarvion liikkumavarasta, tämän välineen mukaista lainojen muodossa annettavaa rahoitusapua varten ei ole tarkoitus muodostaa varauksia, ja poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 1 kohdassa

¹⁵ Neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 11).

säädetään, rahoitusastetta ei pitäisi vahvistaa prosenttiosuutena 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrästä.

- (30) On aiheellista, että komissio ja Ukraina tekevät lainatukea koskevan lainasopimuksen yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen ehtojen mukaisesti. Sen varmistamiseksi, että tämän välineen mukaiseen tukeen liittyvät unionin taloudelliset edut suojataan tehokkaasti, Ukrainan olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä, jotka liittyvät petosten, korruption ja muiden kyseiseen rahoitusapuun mahdollisesti liittyvien sääntöjenvastaisuuksien estämiseen ja torjumiseen. Lisäksi lainasopimuksessa ja rahoitussopimuksessa olisi määrättävä, että komissio huolehtii tarkastuksista, tilintarkastustuomioistuin suorittaa tilintarkastuksia ja Euroopan syyttäjänvirasto käyttää toimivaltaansa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 ja 220 artiklan mukaisesti.
- (31) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, vaan se voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (32) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹⁶ mukaisesti.
- (33) Venäjän provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota on aiheuttanut poikkeukselliset olosuhteet, jotka tekevät asiasta kiireellisen, ja sen vuoksi olisi poikettava Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitettyssä, kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitettua kahdeksan viikon määräajasta.
- (34) Ukrainan tämänhetkinen tilanne huomioon ottaen tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

Unionin tuki Ukrainalle

1 JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan väline, jolla unioni antaa tukea Ukrainalle, jäljempänä 'väline', lainojen, ei-takaisinmaksettavan tuen ja korkotuen muodossa.

Tässä vahvistetaan välineen tavoitteet, sen rahoitus, välineestä annettavat unionin rahoituksen muodot ja rahoitusta koskevat säännöt.

2 artikla

Välineen tavoitteet

1. Välineen yleisenä tavoitteena on tarjota ennakoitavaa, jatkuvaa, hallittua ja oikea-aikaista lyhyen aikavälin rahoitustukea, rahoittaa ennalleen palauttamista ja tarjota tilanteen mukaan tukea sodanjälkeisen jälleenrakentamisen käynnistämiseen, jotta Ukrainaa voidaan tukea sen tiellä kohti yhdentymistä Eurooppaan.
2. Yleistavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmät erityistavoitteet ovat erityisesti seuraavien tukeminen:
 - a) makrovakaus ja maan ulkoisten ja sisäisten rahoitusrajoitteiden helpottaminen;
 - b) liittymistä valmistelevan prosessin varhaiseen valmisteluvaiheeseen tähtäävä uudistusohjelma, mukaan lukien Ukrainan instituutioiden vahvistaminen, julkishallinnon uudistaminen ja sen vaikuttavuuden lisääminen sekä läpinäkyvyys, rakenneuudistukset ja hyvä hallinto kaikilla tasoilla;
 - c) kriittisten toimintojen ja infrastruktuurin palauttaminen ennalleen ja hätäapua sitä tarvitseville.

3 artikla

Tuettavat osa-alueet

Tavoitteiden saavuttamiseksi välineestä tuetaan muun muassa seuraavia:

- a) Ukrainan rahoitustarpeiden kattaminen maan makrovakauden säilyttämiseksi;
- b) ennalleen palauttaminen, joka kohdistuu esimerkiksi kriittiseen infrastruktuuriin, kuten energiainfrastruktuuriin, vesihuoltojärjestelmiin, liikenneverkkoihin tai Ukrainan teihin ja siltoihin, tai strategiaan talouden aloihin ja sosiaaliseen infrastruktuuriin, kuten terveydenhuoltolaitoksiin, kouluihin ja kotiseudultaan siirtymään joutuneille henkilöille tarkoitettuun majoitukseen, tilapäinen majoitus ja sosiaalinen asuntotarjonta mukaan lukien;
- c) alakohtaiset ja institutionaaliset uudistukset, mukaan lukien korruption torjunta ja oikeuslaitoksen uudistukset, oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen, hyvä hallintotapa sekä kansallisten ja paikallisten instituutioiden nykyaikaistaminen;
- d) Ukrainan jälleenrakentamisen valmistelu;
- e) Ukrainan sääntelykehiksen mukauttaminen unionin sääntelykehikseen ja maan yhdentymisen sisämarkkinoihin sekä talouden kehityksen vahvistaminen ja kilpailukyvyn parantaminen;
- f) Ukrainan hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen asianmukaisin keinoin, mukaan lukien teknisen avun käyttö.

4 artikla

Välineestä saatavilla oleva tuki

1. Välineestä on 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 väliseksi ajaksi saatavilla tukea 18 000 000 000 euroa lainoina, joita voidaan nostaa 31 päivään maaliskuuta 2024 saakka.
2. Jollei 5 artiklan 1 kohdasta muuta johdu, välineestä on 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana saatavilla lisätukea 15 artiklassa tarkoitettujen menojen kattamiseen. Tämän lisätuen saatavuus voi jatkua 31 päivän joulukuuta 2027 jälkeen, jollei 5 artiklan 1 kohdasta muuta johdu.
3. Jos siitä määrätään tämän asetuksen 7 artiklan mukaisesti tehtävässä tai asetuksen (EU) 2021/947 ja asetuksen (EY) N:o 1257/96 mukaisesti tehtävässä yhteisymmärryspöytäkirjassa, tämän asetuksen 5 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua saatavilla olevaa lisämäärää voidaan panna täytäntöön ei-takaisinmaksettavana tukena, jolla rahoitetaan 2 artiklan 2 kohdan b–c alakohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavia toimenpiteitä kyseisten asetusten sääntöjä noudattaen.
4. Edellä 3 kohdassa tarkoitetuilla määrillä voidaan kattaa tukimenoja, joita aiheutuu välineen täytäntöönpanosta ja sen tavoitteiden saavuttamisesta, mukaan lukien hallinnollinen tuki, joka liittyy tällaisen täytäntöönpanon edellyttämiin valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, sekä menoja, joita aiheutuu päätoimipaikassa ja unionin edustustoissa välineen edellyttämästä hallinnollisesta ja koordinoituksesta sekä välineen nojalla rahoitettujen toimien hallinnoinnista, mukaan lukien tiedotus- ja viestintätoimet sekä organisaatiotason tietotekniikkajärjestelmät.

5 artikla

Jäsenvaltioiden ja kolmansien osapuolten rahoitusosuudet

1. Jäsenvaltiot voivat osallistua 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen määrien rahoittamiseen. Näiden määrien rahoittamiseen osallistuvan jäsenvaltion rahoitusosuuden olisi vastattava kyseisen jäsenvaltion suhteellista osuutta unionin yhteenlasketusta bruttokansantulosta (BKTL). Vuoden n rahoitusosuuksia varten BKTL-perusteinen suhteellinen osuus lasketaan osuutena unionin yhteenlasketusta BKTL:sta, sellaisena kuin se johtuu asiaankuuluvasta sarakkeesta unionin viimeisen hyväksytyn vuotta n–1 koskevan vuotuisen talousarvion tai lisätalousarvion tulopuolella.

Tähän kohtaan perustuva välineen puitteissa annettava tuki tulee saataville asianomaisen jäsenvaltion kanssa tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen määrien osalta kyseisen sopimuksen voimaantulon jälkeen.
2. Jäsenvaltiot voivat osallistua välineen rahoittamiseen 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuilla lisämäärillä.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua rahoitusosuutta ovat asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
4. Myös kiinnostuneet kolmannet maat ja osapuolet voivat osallistua välineen ei-takaisinmaksettavan tuen rahoittamiseen 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuilla lisämäärillä, erityisesti siinä tapauksessa, että tuki liittyy 2 artiklan 2 kohdan b–

c alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin. Nämä rahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan d ja e alakohdan mukaisesti ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

2 JAKSO

VÄLINEESTÄ ANNETTAVAN TUEN EDELLYTYKSET

6 artikla

Välineestä annettavan tuen ennakkoedellytys

1. Ennakkoedellytyksenä tuen myöntämiselle tästä välineestä on, että Ukraina edelleen ylläpitää ja noudattaa toimivia demokratian mekanismeja – parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä mukaan lukien – sekä oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen.
2. Komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto seuraavat 1 kohdassa säädetyn ennakkoedellytyksen täyttymistä välineestä myönnettävän tuen koko keston ajan, erityisesti ennen maksujen suorittamista, ottaen tilanteen mukaan asianmukaisesti huomioon säännöllisen laajentumiskertomuksen. Myös Ukrainan olosuhteet ja sotatilalain soveltamisen seuraukset maassa otetaan huomioon.
3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan neuvoston päätöksen 2010/427/EU¹⁷ mukaisesti.

7 artikla

Yhteisymmärryspöytäkirja

1. Komissio tekee Ukrainan kanssa yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa vahvistetaan erityisesti politiikkaa koskevat ehdot, alustava rahoitussuunnitelma ja 8 artiklassa tarkoitetut raportointivaatimukset.

Politiikkaa koskevat ehdot kytketään tilanteen mukaan Ukrainan kokonaistilanne huomioon ottaen 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin ja niiden täytäntöönpanoon sekä 6 artiklassa säädettyyn ennakkoedellytykseen. Näihin ehtoihin kuuluu sitoutuminen moitteettoman varainhoidon periaatteisiin keskittyen korruption torjuntaan, järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan, petosten torjuntaan ja eturistiriitojen välttämiseen sekä läpinäkyvän ja vastuuvollisen kehityksen luomiseen ennalleen palauttamisen ja – tilanteen mukaan – jälleenrakentamisen hallinnointia varten.
2. Komissio voi tarkastella yhteisymmärryspöytäkirjaa uudelleen kauden puolivälissä. Uudelleentarkastelun seurauksena komissio voi muuttaa yhteisymmärryspöytäkirjaa.
3. Yhteisymmärryspöytäkirja hyväksytään ja sitä muutetaan 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

¹⁷ Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

8 artikla

Raportointivaatimukset

1. Ukrainaa koskevat raportointivaatimukset sisällytetään yhteisymmärryspöytäkirjaan, ja niillä varmistetaan erityisesti välineen nojalla annetun tuen käytön tehokkuus, läpinäkyvyys ja vastuuvollisuus.
2. Komissio tarkastaa säännöllisin väliajoin, että raportointivaatimukset täytetään ja että yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen politiikkaa koskevien ehtojen täyttämässä edistytään. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän tarkastuksen tuloksista.

3 JAKSO

VÄLINEESTÄ ANNETTAVAN TUEN MAKSAMINEN, ARVIOINTI JA TIETOJENANTOVELVOITTEET

9 artikla

Välineestä annettavan tuen maksaminen

1. Jollei 10 artiklassa tarkoitetuista vaatimuksista muuta johdu, komissio asettaa välineestä annettavan tuen saataville erissä. Komissio päättää kunkin erän suorittamisaikataulusta. Kunkin erä voidaan suorittaa kerralla tai useampina osierinä.
2. Komissio hoitaa välineestä annettavan tuen maksamisen yhteisymmärryspöytäkirjaan sisältyvien politiikkaa koskevien ehtojen täyttymisestä tekemänsä arvion perusteella.

10 artikla

Päätös välineestä annettavan tuen maksamisesta

1. Ukrainan on ennen kunkin erän suorittamista esitettävä maksupyyntö, johon on liitetty yhteisymmärryspöytäkirjan määräysten mukainen kertomus.
2. Komissio tekee päätöksen erien maksamisesta seuraavien vaatimusten täyttymisestä tekemänsä arvion perusteella:
 - a) 6 artiklassa säädetyn ennakkoedellytyksen täittyminen;
 - b) yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittujen raportointivaatimusten täyttäminen tyydyttävällä tavalla;
 - c) tyydyttävä edistyminen yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen politiikkaa koskevien ehtojen täytäntöönpanossa.
 - d) Ennen kuin välineestä annettavan tuen enimmäismäärä suoritetaan, komissio tarkastaa, että kaikki yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistetut politiikkaa koskevat ehdot täyttyvät.

11 artikla

Välineestä annettavan tuen vähentäminen, keskeyttäminen ja peruuttaminen

1. Jos Ukrainan rahoitustarpeet vähenevät alkuperäisiin arvioihin nähden olennaisesti välineestä annettavan unionin tuen suorittamisen aikana, komissio voi vähentää tuen määrää taikka keskeyttää tai peruuttaa sen.
2. Jos 10 artiklan 2 kohdassa säädetyt vaatimukset eivät täyty, komissio keskeyttää tai peruuttaa välineestä annettavan tuen suorittamisen.

12 artikla

Välineestä annettavan tuen täytäntöönpanon arviointi

Komissio arvioi välineen täytäntöönpanon aikana avun kannalta merkityksellisten Ukrainan rahoitusjärjestelyjen, hallinnollisten menettelyjen sekä sisäisten ja ulkoisten valvontamekanismien moitteettomuutta tekemällä operatiivisen arvioinnin, joka voidaan toteuttaa samanaikaisesti päätöksessä (EU) 2022/1201 ja päätöksessä (EU) 2022/1628 säädetyin operatiivisen arvioinnin kanssa.

13 artikla

Tietojen antaminen Euroopan parlamentille ja neuvostolle

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tietoja edistymisestä välineen suhteen, mukaan lukien maksusuoritukset ja edistymisen 9 artiklassa tarkoitetuissa toimissa, ja toimittaa kyseisille toimielimille asiaan liittyvät asiakirjat ajallaan. Kun on kyse tuen keskeyttämisestä tai peruuttamisesta 11 artiklan 2 kohdan nojalla, komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viipymättä keskeyttämisen tai peruuttamisen syyt.

II luku

Tuen täytäntöönpanoon liittyvät erityissäännökset

14 artikla

Lainanotto- ja lainanantotoimet

1. Välineestä lainojen muodossa annettavan tuen rahoittamiseksi komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin lukuun pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan a kohdan mukaisesti.
2. Lainojen muodossa välineestä annettavan tuen yksityiskohtaiset ehdot vahvistetaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan mukaisessa lainasopimuksessa, joka tehdään komission ja Ukrainan välillä. Laina-aika on enintään 35 vuotta.
3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, Ukrainalle lainoina tästä välineestä annettua makrotaloudellista rahoitusapua ei tueta ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä.

Tämän asetuksen nojalla annettavia lainoja varten ei muodosteta varauksia eikä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 1 kohdasta poiketen vahvisteta rahoitusastetta prosenttiosuutena 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta määrästä.

15 artikla

Korkotuki

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdan e alakohdassa säädetään, ja edellyttäen, että varoja on käytettävissä, unioni voi tämän asetuksen nojalla annettavien lainojen osalta vastata koroista myöntämällä korkotukea sekä kattaa lainanottoon ja lainanantoon liittyviä hallinnollisia kuluja, lukuun ottamatta lainojen ennen aikaiseen takaisinmaksuun liittyviä kustannuksia.
2. Ukraina voi kunakin vuonna pyytää unionilta korkotukea ja hallintokulujen kattamista.

16 artikla

Ei-takaisinmaksettavaa tukea koskeva rahoitussopimus

Edellä 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettun ei-takaisinmaksettavan tuen yksityiskohtaiset ehdot vahvistetaan komission ja Ukrainan välillä tehtävässä rahoitussopimuksessa. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdassa säädetään, rahoitussopimus sisältää ainoastaan asetuksen 220 artiklan 5 kohdan a–c alakohdassa tarkoitettuja määräyksiä. Rahoitussopimus sisältää määräyksiä unionin taloudellisten etujen suojaamisesta, tarkastuksista, tilintarkastuksista, petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien estämisestä sekä varojen takaisinperimisestä.

III luku

Yhteiset ja loppusäännökset

17 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

18 artikla

Vuosikertomus

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle arvion I luvun täytäntöönpanosta, täytäntöönpanoa koskeva arviointi mukaan lukien. Kyseisessä kertomuksessa
 - a) tarkastellaan edistymistä välineestä annetun unionin tuen täytäntöönpanossa;
 - b) arvioidaan Ukrainan talouden tilannetta ja näkymiä sekä I luvun 2 jaksossa tarkoitettujen vaatimusten ja ehtojen täyttymistä;

- c) osoitetaan yhteys yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen vaatimusten ja ehtojen, Ukrainan makrotaloudellisen tilanteen sekä välineestä annettavan tuen erien maksamista koskevien komission päätösten välillä.
2. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun tuen saatavillaoloaika päättyy, jälkiarviointikertomuksen, jossa arvioidaan päätökseen saadun välineestä annetun unionin tuen tuloksia ja tehokkuutta ja sitä, missä määrin se on myötävaikuttanut avun tavoitteiden saavuttamiseen.

19 artikla

Loppusäännökset

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tulosindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehysten kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutuskoneistille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

3.2.2. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

3.2.3. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

3.2.4. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle

1.2. Toimintalohko(t) (ohjelmaklusteri)

6. Naapurialueet ja muu maailma

14. Ulkosuhteet

Väline tuen antamiseksi Ukrainalle (makrotaloudellinen rahoitusapu plus)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☒ **uuteen toimeen**

☐ **uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen¹⁸**

☐ **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**

☐ **yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen**

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Tavoitteena on tarjota lyhyen aikavälin rahoitustukea, rahoittaa ennalleen palauttamista ja tarjota tukea sodanjälkeisen jälleenrakentamisen käynnistämiseen, jotta Ukrainaa voidaan tukea sen tiellä kohti yhdentymistä Eurooppaan.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

- a) makrovakausta ja maan ulkoisten ja sisäisten rahoitusrajoitteiden helpottaminen;
- b) liittymistä valmistelevan prosessin varhaiseen valmisteluvaiheeseen tähtäävä uudistusohjelma, mukaan lukien Ukrainan instituutioiden vahvistaminen, julkishallinnon uudistaminen ja sen vaikuttavuuden lisääminen sekä läpinäkyvyys, rakenneuudistukset ja hyvä hallinto kaikilla tasoilla;
- c) kriittisten toimintojen ja infrastruktuurin palauttaminen ennalleen ja hätäapu sitä tarvitseville.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

- Ukrainan talouden kriisinsietokyvyn ja vakauden tukeminen sotaolosuhteissa.

¹⁸

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

- Ukrainan ulkoisten rahoitustarpeiden kattamiseen osallistuminen ottaen huomioon sen maksutaseen merkittävä heikkeneminen Venäjän maahan kohdistaman provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyksen vuoksi.
- Kumppanin julkisen rahoitustarpeen lieventäminen jatkamalla aiemmin annettua hätäapua.
- Makrotalouden hallinnoinnin parantamiseen, talouden hallinnan ja läpinäkyvyyden lujittamiseen sekä kestävä kasvun edellytysten parantamiseen tähtäävien rakenneuudistusten tukeminen, jotta voidaan edistää maan yhdentymistä EU:hun.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Ukrainan viranomaisten on raportoitava säännöllisesti komission yksiköille tietyistä talouden indikaattoreista sekä muista tekijöistä yhteisymmärryspöytäkirjaan sisällytettävien raportointivaatimusten mukaisesti.

Komission yksiköt jatkavat julkisen varainhoidon seurantaan kesäkuussa 2020 toimitetun Ukrainan rahoitusketjujen ja hallintomenettelyjen operatiivisen arvioinnin jälkeen.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Rahoitusavun suorittamisen ehtona on, että komission ja Ukrainan viranomaisten välisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa luetellut ennakkoehdot ja politiikkaa koskevat ehdot täyttyvät. Rahoitusapu on tarkoitus suorittaa useassa erässä. Erät maksettaisiin nopeasti tämän ehdotuksen hyväksymisen jälkeen ja vastaavan yhteisymmärryspöytäkirjan tultua voimaan, ja ne tulisivat saataville sen jälkeen.

Rahoitusapua hallinnoi komissio. Siihen sovelletaan EU:n varainhoitoasetuksen mukaisia petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien torjuntaa koskevia erityissäännöksiä. Komissio ja Ukrainan viranomaiset sopivat yhteisymmärryspöytäkirjasta, jossa vahvistetaan raportointivaatimukset. Komissio tekee tiivistä yhteistyötä kansainvälisten rahoituslaitosten ja kansallisten viranomaisten kanssa seurataksaan asiaan liittyvää kehitystä ja yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittujen vaatimusten ja ehtojen soveltamista.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Ehdotuksella vastataan tarpeeseen toteuttaa yhteisiä toimia, koska jäsenvaltiot eivät voi yksin vastata riittävällä tavalla tarpeeseen antaa Ukrainalle yhteistä tukea, vaan tämä voidaan saavuttaa paremmin EU:n tasolla. Tärkeimpiä syitä ovat kansallisen tason rahoituskapasiteettiin ja talousarvioon liittyvät rajoitteet sekä tarve avunantajien tiiviiseen koordinointiin, jotta tuen laajuus ja vaikuttavuus voidaan maksimoida samalla kun rajoitetaan äärimmilleen venytettyihin hallinnollisiin resursseihin liittyvää, nykytilanteesta johtuvaa Ukrainan viranomaisten taakkaa.

Aloite on osa EU:n tavoitetta tarjota Ukrainalle lyhyen aikavälin maksuvalmiustukea. Lisäksi se vahvistaa humanitaariseen, taloudelliseen ja puolustukseen liittyvää tukea koskevia unionin toimia sekä unionin pyrkimyksiä koordinoita monenvälisiä toimia, kuten ”Stand Up for Ukraine” -kampanjaa. Aloite on luonteensa vuoksi myös sysäys uudistuksille, jotka vahvistavat maan lyhyen aikavälin häiriönsietokykyä ja edistävät pitkän aikavälin vakautta. Nämä odotetut tulokset ovat Ukrainalle tällä hetkellä erityisen merkityksellisiä.

Tärkein lisäarvo, joka edullisista lainoista saadaan verrattuna muihin EU:n välineisiin, on se, että niillä helpotetaan nopeasti ulkoisia rahoitusvaikeuksia ja autetaan varmistamaan vakaa makrotalouskehitys – muun muassa parantamalla maksutaseen ja julkisen talouden tilanteen kestävyyttä – ja asianmukainen kehitys raportointivaatimuksille.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Kumppanimaissa ja -kohteissa toteutettavista makrotaloudellisen rahoitusavun toimista tehdään jälkiarviointi. Aiempien Ukrainalle suunnattujen makrotaloudellisen rahoitusavun toimien jälkiarvioinnit ovat osoittaneet, että toimet ovat yleisesti ottaen olleet erittäin merkityksellisiä tavoitteidensa, rahoituspuitteidensa ja toimintapoliittisten tavoitteidensa kannalta.

Ne olivat ratkaisevan tärkeitä tuettaessa Ukrainaa maksutaseongelmien ratkaisemisessa ja keskeisten rakenneuudistusten toteuttamisessa maan talouden vakauttamiseksi ja sen ulkoisen rahoitusaseman kestävyuden parantamiseksi. Niiden ansiosta saavutettiin julkisen talouden säästöjä ja taloudellisia hyötyjä, ja ne toimivat myös lisärahoitustuen ja sijoittajien luottamuksen katalysaattorina.

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

Ehdotus on vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärien mukainen. Lainoina myönnettävä tuki on saatavilla vuonna 2023. Välinettä varten tarvittavat varat rahoitetaan lainanotolla (enintään 18 miljardia euroa lainapohjaista tukea varten).

EU myöntää korkotukea, joka rahoitetaan EU:n talousarvioon käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina otettavilla jäsenvaltioiden rahoitusosuuksilla. Näin ollen nämä menot eivät vaikuta vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriin.

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen

Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu Ukrainalle vuonna 2022 on ollut avokätistä ja vaikuttavaa. Tähän mennessä apua on kuitenkin annettu tapauskohtaisesti muutamaksi kuukaudeksi kerrallaan. Se on edellyttänyt huomattavaa rahoitusta EU:n talousarviosta ja kansallisia takuita. Sen vuoksi tuelle, jota unioni antaa Ukrainalle vuonna 2023, olisi harkittava rakenteellisempaa ja tehokkaampaa lähestymistapaa.

Tässä ehdotuksessa vahvistetaan järjestelmälliset ja kestävät puitteet rahoitustuen kanavoimiseksi Ukrainalle. Samalla tarjotaan riittävästi joustoa, jolla tuki mukautetaan maan muuttuviin rahoitustarpeisiin, ja valmistellaan tulevaa Rebuild Ukraine -välinettä 18. toukokuuta 2022 annetun tiedonannon *Ukrainan hätäapu ja*

jälleenrakennus¹⁹ ja Luganossa heinäkuussa 2022 pidetyssä Ukrainan uudistuksia käsittelevässä konferenssissa sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Jotta EU:n ja kansallisten lainsäätäjien ei tarvitsisi toistuvasti käsitellä rahoitustukikysymyksiä, unionin hätäavun ja ennalleen palauttamiseen annettavan tuen laajoista linjoista olisi päätettävä koko vuodeksi 2023.

Olisi vältettävä kuormittamasta jo ennestään tiukoilla olevaa EU:n talousarviota rahoitustarpeilla ja monimutkaisilla järjestelyillä, joita ovat esimerkiksi jäsenvaltioiden myöntämät useat tapauskohtaiset takaukset. Yhtenäisellä ja tehokkaalla järjestelmällä, jolla varmistetaan parhaat lainaehdot ja laajennetaan lainatuen osalta markkinoille pääsyä, on merkittäviä etuja tilanteessa, jossa kustannukset kasvavat ja korot nousevat.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☒ **kesto on rajattu**

- ☐ toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
- ☒ Rahoitusvaikutukset vuonna 2023 lainatuen osalta sekä takaisinmaksun aikana kun on kyse korkotuen muodossa myönnettävästä tuesta, joka rahoitetaan ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla, ellei sitä kateta tulevissa monivuotisissa rahoituskehyksissä muilla keinoin.

☐ **kesto ei ole rajattu**

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)²⁰

☒ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☒ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☐ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☐ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut;

¹⁹ COM(2022) 233 final.

²⁰ Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
- *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa "Huomautukset".*

Huomautukset:

Ei	sovelleta
----	-----------

HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Sovelletaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisia seuranta- ja raportointivelvoitteita.

Komission yksiköt valvovat toimintaa erityistoimenpiteiden avulla, joista sovitaan Ukrainan viranomaisten kanssa yhteisymmärryspöytäkirjassa.

Yhteisymmärryspöytäkirjaan sisällytetään raportointivaatimuksia, joilla varmistetaan erityisesti välineen nojalla annetun tuen käytön tehokkuus, läpinäkyvyys ja vastuuvollisuus.

Komissio tarkastaa säännöllisin väliajoin, että raportointivaatimukset täytetään ja että yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen politiikkaa koskevien ehtojen täyttämässä edistytään. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän tarkastuksen tuloksista.

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle arvion unionin Ukrainalle antaman tuen täytäntöönpanosta, täytäntöönpanoa koskeva arviointi mukaan lukien.

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun tuen saatavillaoloaika päättyy, jälkiarviointikertomuksen, jossa arvioidaan päätökseen saadun välineestä annetun unionin tuen tuloksia ja tehokkuutta ja sitä, missä määrin se on myötävaikuttanut avun tavoitteiden saavuttamiseen.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

Tämän ehdotuksen nojalla rahoitettavia toimia hallinnoi suoraan komissio, koska kyseessä on suoraan valtiolle annettava rahoitustuki.

Komissio asettaa välineen mukaisen tuen saataville erissä, ja kukin erä koostuu lainasta ja mahdollisuuksien mukaan ei-takaisinmaksettavasta tuesta.

Maksut voidaan järjestää Ukrainan viranomaisten tarpeiden mukaan joustavasti ja nopeasti. Niitä voitaisiin esimerkiksi harkita maksettaviksi neljännesvuosittain Ukrainan viranomaisille aiheutuvan hallinnollisen taakan minimoimiseksi.

Tuen myöntämisen edellytyksenä olisi oltava ennakkoehdojen noudattaminen, tyydyttävä täytäntöönpano ja edistymisen politiikkaa koskevien ehtojen täytäntöönpanossa.

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

Ehdotettuun toimeen sisältyy varojen käyttöön ja toimintapolitiikkaan liittyviä ja poliittisia riskejä. Toimen suurin riski johtuu Venäjän Ukrainaan kohdistaman provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyksen aiheuttaman sodan jatkumisesta, joka saattaa aiheuttaa lisää kielteisiä vaikutuksia Ukrainan makrotaloudelliseen vakauteen ja hallinnollisiin valmiuksiin.

On olemassa riski, että lainoja voitaisiin käyttää petostarkoituksiin. Koska ehdotusta ei ole kohdennettu tiettyihin menoihin (toisin kuin esimerkiksi hankerahoitus),

kyseinen riski liittyy esimerkiksi Ukrainan keskuspankin ja valtiovarainministeriön hallintojärjestelmien yleiseen laatuun, hallinnollisiin menettelyihin, valvonta- ja seurantatoimintoihin, tietotekniikkajärjestelmien turvallisuuteen sekä riittäviin sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen valmiuksiin.

Kolmas riski liittyy siihen mahdollisuuteen, että Ukraina ei täytä ehdotetuista lainoista johtuvia rahoitusvastuitaan, jotka sillä on EU:ta kohtaan (maksukyvyttömyys- tai luottoriski). Näin voisi käydä, jos esimerkiksi kumppanin maksutase tai julkisen talouden rahoitusasema heikkenee huomattavasti nykyisestä. Sen vuoksi tässä ehdotuksessa mainitun asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 (varainhoitoasetus) muutoksen tultua voimaan komissio hyväksyy ja panee täytäntöön laajemman hallintokehyksen, riskienhallintamenettelyt ja kustannustenjakomenetelmän.

Sisäiset valvontajärjestelmät

Toimiin sovelletaan todentamis-, valvonta- ja tarkastusmenettelyjä, jotka ovat komission, mukaan lukien Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF), ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vastuulla, kuten varainhoitoasetuksen 129 artiklassa säädetään. Täytäntöönpanon aikana komissio tarkistaa kumppanin ilmoitukset määräajoin. Komission henkilöstö valvoo maksua. Asiaankuuluvan komission osaston jälkitarkastusryhmän virkamiehet voivat tehdä toimiin liittyviä suorituksia koskevia ylimääräisiä riippumattomia (asiakirjojen perusteella ja/tai paikalla tehtäviä) jälkitarkastuksia. Tällaiset tarkastukset voidaan käynnistää myös vastuussa olevan edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä. Maksujen keskeytyksiä ja lykkäyksiä, rahoitusoikaisuja (komission toteuttamia) ja takaisinperintätoimia voidaan tehdä tarvittaessa (toistaiseksi niitä ei ole tehty), ja ne on nimenomaisesti mainittu kumppanien kanssa tehdyissä laina- ja rahoitussopimuksissa.

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikankohdan odotetuista virheriskitasoista

Käytössä olevien valvontajärjestelmien ansiosta makrotaloudellisen rahoitusavun maksujen tosiasiallinen virhetaso on tähän mennessä ollut 0 prosenttia. Tiedossa ei ole tapauksia, joissa olisi esiintynyt petoksia, lahjontaa tai laitonta toimintaa. Toimilla on selkeä toimintalogiikka, jonka avulla komissio voi arvioida niiden vaikutuksia. Valvonta takaa varmuuden ja mahdollistaa toimintapoliittisten tavoitteiden ja painopisteiden saavuttamisen.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Varojen väärinkäytön riskin pienentämiseksi on toteutettu ja toteutetaan useita toimia. Ensinnäkin komission ja Ukrainan välillä tehdään lainasopimus asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan mukaisesti. Korkotuen ohella käyttöön asetettavan ei-takaisinmaksettavan tuen yksityiskohtaiset ehdot vahvistetaan komission ja Ukrainan välillä tehtävässä rahoitussopimuksessa.

Sopimuksissa on määräyksiä tilintarkastuksista ja muista tarkastuksista, petostentorjunnasta sekä varojen takaisinperinnästä petosten ja korruption yhteydessä. Erityisesti laina- ja rahoitussopimuksissa määrätään, että komissio huolehtii tarkastuksista, tilintarkastustuomioistuin suorittaa tilintarkastuksia ja

Euroopan syyttäjänvirasto käyttää toimivaltaansa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 ja 220 artiklan mukaisesti.

Lisäksi on kaavailtu, että apuun liitetään joukko raportointivaatimuksia, jotta voidaan lisätä varojen käytön läpinäkyvyyttä ja tilivelvollisuutta.

EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Moni- vuotisen rahoitus- kehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaj i	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA- mailta	ehdokas- mailta	kolmansilta mailta	varainhoito- asetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitett rahoitusosuudet
6	Uusi budjettikohta, joka koskee korkotukea Uusi budjettikohta, joka koskee 4 artiklan 4 kohdan mukaisia tukimenoja Uusi budjettikohta, joka koskee 4 artiklan 3 kohdan mukaista tukea, jota ei makseta takaisin	JM EI-JM JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

Ehdotetut menot, jotka liittyvät välineeseen tuen antamiseksi Ukrainalle, katetaan enintään 18 000 000 000 euron lainoilla, jotka ovat peräisin unionin lainanottoimista.

Jäsenvaltioiden vapaaehtoisista rahoitusosuuksista (ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina) saatavat määrät käytettäisiin seuraaviin tarkoituksiin:

tuki lainojen korkokustannuksiin – tavoitemäärää ei voida vahvistaa etukäteen, koska kustannukset riippuvat lainojen tosiasiallisesta korosta

- välinettä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan piirissä olevat toimet
- kanavoitavaksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen – Globaali Eurooppa (NDICI) ja/tai humanitaariseen apuun Ukrainan hyväksi toteutettavia toimia varten.

Kolmannet maat ja osapuolet voivat myös asettaa edellä kuvattujen varojen lisäksi käyttöön lisävaroja ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina toteutettaviksi välinettä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjaa mukaisesti tai kanavoitaviksi NDICI-välineeseen ja/tai humanitaariseen apuun Ukrainan hyväksi toteutettavia toimia varten.

Väline tuen antamiseksi Ukrainalle (oletus: maksusitoumusmäärärahat vastaavat maksumäärärahoja)	Vuosi 2023	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027
• Toimintamäärärahat (joista)					
Lainat	18 000 000 000	-	-	-	-
Korkotuen kattamiseen tarkoitettu tuki, jota ei makseta takaisin	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Lisärahoitusosuudet ei-takaisinmaksettavaa tukea varten	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	7	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

Tämän osan täyttämiseksi on käytettävä rahoitus selvityksen liitteessä (sisäisten sääntöjen liite V) olevaa hallintomäärärahoja koskevaa selvitystä, joka on laadittava ennen rahoitus selvityksen laatimista. Liite ladataan DECIDE-tietokantaan komission sisäistä lausuntokierrosta varten.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)	YHTEENS Ä
Pääosasto: <.....>						
• Henkilöresurssit						
• Muut hallintomenot						

Pääosasto <.....> YHTEENSÄ	Määrärahat								
---	------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- ☒ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2023 ²¹	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Moni- vuotisen rahoitus- kehyksen OTSAKE 7, YHTEENSÄ
--	-----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---

Henkilöresurssit						
Muut hallintomenot						
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma						

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät²²						
Henkilöresurssit	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Muut hallintomenot	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät, välisumma						

YHTEENSÄ	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
-----------------	------	------	------	------	------	------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenetellessä talousarvion puitteissa.

²¹ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. ”N” korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

²² Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☒ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	2023	2024	2025		ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)					
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)					
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)					
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)					
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)					
Muu budjettikohta (mikä?)					
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)²³					
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)					
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)					
14 01 06²⁴	– päätoimipaikassa				
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa				
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - epäsuora tutkimustoiminta)					
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - suora tutkimustoiminta)					
Muu budjettikohta (mikä?)					
YHTEENSÄ					
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna) – Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat²⁵					
Muut budjettikohta: Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot					
Rahoitetaan käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista – päätoimipaikassa					
Rahoitetaan käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista – EU:n ulkopuolisissa edustustoissa					
YHTEENSÄ					

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla

²³ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, AL= paikalliset toimihenkilöt, END = kansalliset asiantuntijat; INT = vuokrahenkilöstö; nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

²⁴ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

²⁵ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	
Ulkopuolinen henkilöstö	

3.2.3. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Lainat rahoitetaan EU:n rahoitusmarkkinoilta ottamalla lainoilla.

- ☐ voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät. Merkittävät rahoitussuunnitelman muutokset on esitettävä Excel-taulukkona.

- ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät sekä ehdotetut välineet.

- ☒ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

Aloite edellyttää monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen kohdennettua muutosta, jotta Ukrainalle myönnettäviä lainoja voidaan tukea takauksella, joka myönnetään EU:n talousarvion liikkumavarasta. Tällä tarkoitetaan monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetun maksumäärärahojen enimmäismäärän ylittävää liikkumavaraa omien varojen enimmäismäärään asti. Tämä tarjoaa sijoittajille hyvän suojan ja varmuuden, ja näin vältetään kalliiksi tulevat kansalliset takaukset ilman, että monivuotisen rahoituskehyksen koko tai enimmäismäärät muuttuisivat. Tämä edellyttää monivuotisesta rahoituskehyksestä annettuun asetukseen (EU, Euratom) 2020/2093 vähäistä muutosta, jotta Ukrainalle annettavasta rahoitusavusta aiheutuvia mahdollisia velkoja voidaan käsitellä samoin kuin jäsenvaltioille myönnettävää rahoitusapua. Tällainen vähäinen muutos ei vaikuta vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen mukaisesti sovellettaviin enimmäismääriin.

3.2.4. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

- ☒ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja²⁶
- ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N ²⁷	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

²⁶ Ulkopuolisten rahojen rahoitusosuudet otetaan käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi jäljempänä esitetyllä tavalla.

²⁷ Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. "N" korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☐ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☒ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☒ vaikutukset muihin tuloihin
 - tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin ☒

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoito-vuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ²⁸						
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa.

Ks. kohta 3.2.1.

²⁸ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.